

عنوان مقاله:

تأثیر تراکم پوشش گیاهی در میزان هورمون استرس ممال (Cervus elaphus maral) در منطقه حفاظت شده البرز مرکزی استان مازندران

محل انتشار:

سومین کنفرانس ملی تغییرات محیطی با تأکید بر مدیریت منابع آب در مناطق ساحلی (سال: ۱۴۰۲)

تعداد صفحات اصل مقاله: 4

نویسنده‌گان:

احمد یوسف پور - دانشجوی کارشناسی ارشد علوم و مهندسی محیط زیست- مدیریت و حفاظت تنوع‌زیستی، دانشگاه علومکشاورزی و منابع طبیعی ساری

سیدمهدی امینی نسب - استادیار دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علومکشاورزی و منابع طبیعی ساری

زربخت انصاری پیرسرایی - دانشیار دانشکده علوم دامی و شیلات، دانشگاه علومکشاورزی و منابع طبیعی ساری

زینب جعفریان - استاد دانشکده منابع طبیعی، دانشگاه علومکشاورزی و منابع طبیعی ساری

خلاصه مقاله:

هورمونهای استرس نقش اصلی را در فیزیولوژی، رشد، وضعیت بدن، وضعیت باروری و رفتارهای اجتماعی و بقاء حیات‌وحش دارند. تعیین سطح هورمونهای مانند کورتیزول یا کورتیکوسترون به طور گسترده به عنوان شاخص استفاده می‌شود. یکی از عوامل تاثیرگذار در استرس حیات وحش، دخالت‌های انسانی از طریق تغییرات زیستگاه می‌باشد. ازین‌گونه‌های حیات وحش، علفخواران بزرگ جنه بخصوص گوزنها بدلیل تاثیر رفتار قلمروطلبی و اندازه گستره خانگی، شاخص خوبی برای مطالعه تعیین شده تغییرات زیستگاه می‌باشد. ممال (Cervus elaphus) بزرگترین گونه خانواده گوزن در ایران یکی از گونه‌های شاخص منطقه حفاظت شده البرز مرکزی شمالی است. نمونه‌های مدفوع برای مطالعه سطح استرس ممال در این منطقه انتخاب شده است. در سال‌های ۱۴۰۱ و ۱۴۰۲، ۸۰ نمونه مدفوع در مناطق مختلف زیستگاه نمونه گیری شد و بلافاصله به فریزر -۵۲۰° منتقل گردید و سپس هورمون کورتیزول در آزمایشگاه به روش آنژیمی ایمنوآسی با کیت مخصوص و دستگاه الایزا اندازه گیری شد. در مناطق نمونه برداری مدفوع، پوشش گیاهی منطقه نیز به صورت درصد و به تفکیک درصد پوشش علفی و درختچه ای و درختی اندازه گیری شد. بر اساس نتایج در مناطقی با درصد پوشش گیاهی درختی متراکم تر و بیشتر، ممال‌ها به صورت معنی داری استرس کمتری داشته‌اند. در مناطقی که درصد پوشش گیاهی درختچه ای بیشتر بود، ممال‌ها به صورت معنی داری استرس بیشتری داشته‌اند. درصد پوشش گیاهی علفی نیز در میزان استرس ممال تاثیرگذار نبوده است. این نتایج می‌تواند از نظر حفاظتی و مدیریتی برای گونه ممال و دیگر سمداران کشور مورد توجه قرار گیرد.

کلمات کلیدی:

برز مرکزی، کورتیزول، گلستانک، گلوکوکورتیکوئید، ممال

لينک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1927360>

